

Návrh záverečného účtu za rok 2005

OBSAH:

- I. Správa o hospodárení
- II. Tabuľková časť
- III. Príloha

1. Správa o hospodárení

Verejný ochranca práv je nezávislý ústavný orgán, ktorý sa v rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom podieľa na ochrane základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb pri konaní, rozhodovaní alebo nečinnosti orgánov verejnej správy, ak je ich konanie, rozhodovanie alebo nečinnosť v rozpore s právnym poriadkom alebo s princípmi demokratického a právneho štátu.

Za krátku existencie inštitútu v Slovenskej republike sa verejný ochranca práv pevne etabloval do systému mimosúdnej právnej ochrany. Kancelária verejného ochrancu práv pôsobí ako funkčná právna inštitúcia s vysokým medzinárodným kreditom.

Verejnému ochrancovi práv bolo za štvorročnú históriu jeho existencie v Slovenskej republike doručených 8 901 podnetov fyzických a právnických osôb. Kancelárii verejného ochrancu práv sa podarilo vybaviť 8 419 podnetov.

Na základe analýzy preskúmaných podnetov fyzických a právnických osôb si verejný ochranca práv a jeho kancelária vytýčili úlohy výraznou mierou sa podieľať na zvyšovaní právneho vedomia občanov Slovenskej republiky. Preto je k celkovému počtu vybavených podnetov nevyhnutné dodať, že Kancelária verejného ochrancu práv nad rámec zákona o verejnom ochrancovi práv a z vlastnej iniciatívy verejného ochrancu práv poskytuje právne rady a usmernenia vo svojom sídle v Bratislave a v 9 pôsobiskách po celom Slovensku. Celkovo bolo nad rámec zákonných povinností poskytnutých 15 067 právnych rád a usmernení.

Náklady na činnosť verejného ochrancu práv a jeho kancelárie sa v roku 2005 zabezpečovali z rozpočtovej kapitoly Všeobecná pokladničná správa.

Príjmy rozpočtových organizácií

Kancelárii verejného ochrancu práv boli v zákone o štátnom rozpočte na rok 2005 prvýkrát od vzniku inštitúcie rozpočtované príjmy vo výške 50 tis. Sk, aj napriek pripomienkam a pozmeňujúcim návrhom pri schvaľovaní návrhu rozpočtu zo strany Kancelárie verejného ochrancu práv, že výkon pôsobnosti verejného ochrancu práv sa fyzickým a právnickým osobám poskytuje bezplatne.

Jediným príjmom Kancelárie verejného ochrancu práv boli z vratiek z minulého roku, ktoré boli v sume 1504,- Sk prevedené na príjmový účet ŠR.

Zvyšnú sumu bola Kancelária verejného ochrancu práv nútená podľa zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy viazať vo svojich výdavkoch.

Výdavky rozpočtových organizácií

Zákomom č. 740/2004 Z.z. o štátnom rozpočte na rok 2005 boli Kancelárii verejného ochrancu

práv schválené výdavky vo výške **34 000 tis. Sk.** Prostriedky boli členené podľa záväzných ukazovateľov nasledovne:

Text	v tis. Sk
Príjmy kapitoly: (ŠR + EÚ)	50
Výdavky kapitoly spolu (ŠR + EÚ)	34 000
z toho:	
A.2. mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610)	15 000
A.3. Kapitálové výdavky (700)	500

Schválený rozpočet bol v priebehu roka upravený desiatimi rozpočtovými opatreniami.

Rozpočtovým opatrením č.1 zo dňa 24.03.2005 bolo Kancelárii verejného ochrancu práv povolené prekročenie limitu výdavkov záväzných ukazovateľov ŠR na rok 2005 v súlade s uznesením vlády SR č. 963 zo dňa 13.10.2004. Rozpočtovým opatrením sa v súlade so zákonom č. 120/1993 Z.z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a zákonom č. 564/2001 Z.z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov zabezpečila úprava platu verejného ochrancu práv.

Upravený rozpočet po rozpočtovom opatrení č. 1:

Výdavky kapitoly spolu (ŠR + EÚ)	34 099
z toho:	
A.2. mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610)	15 090
F. Rozpočet kapitoly podľa programov	34 099
06Q Ochrana základných práv a slobôd	

Rozpočtovým opatrením č.2 bolo Kancelárii verejného ochrancu práv povolené prekročenie limitu výdavkov záväzných ukazovateľov ŠR na rok 2005 v súlade s uznesením vlády SR č. 963 zo dňa 13.10.2004 o 472 tis. Sk.

Upravený rozpočet po rozpočtovom opatrení č. 2:

Výdavky kapitoly spolu (ŠR + EÚ)	34 571
z toho:	
A.2. mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610)	15 440
F. Rozpočet kapitoly podľa programov	34 571
06Q Ochrana základných práv a slobôd	

Rozpočtovým opatrením č.3 bolo Kancelárii verejného ochrancu práv povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov o 236 tis. Sk, ktoré bolo kryté viazaním rozpočtových prostriedkov na podpoložke 631 002. Uvedené prostriedky boli použité na vypracovanie Bezpečnostného projektu Kancelárie verejného ochrancu práv v zmysle zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Upravený rozpočet po rozpočtovom opatrení č. 3:

Výdavky kapitoly spolu (ŠR + EÚ)	34 571
----------------------------------	--------

z toho:

A.2. mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610)	15 440
---	--------

A3.. Kapitálové výdavky (700)	736
-------------------------------	-----

F. Rozpočet kapitoly podľa programov	34 571
--------------------------------------	--------

06Q Ochrana základných práv a slobôd

Rozpočtovým opatrením č. 4 došlo z prevádzkových dôvodov k presunu rozpočtových prostriedkov v rámci ekonomickej kategórie „Tovary a služby“ bez zmeny záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu vo výške 239 tis. Sk.

Rozpočtovým opatrením č. 5 došlo z prevádzkových dôvodov k presunu rozpočtových prostriedkov v rámci ekonomickej kategórie „Tovary a služby“ a „Bežné transfery“ bez zmeny záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu vo výške 210 tis. Sk.

Rozpočtovým opatrením č. 6 došlo z prevádzkových dôvodov k presunu rozpočtových prostriedkov v rámci ekonomickej kategórie „Poistné a príspevok do poisťovní“ a „Tovary a služby“ bez zmeny záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu vo výške 365 tis. Sk.

Rozpočtovým opatrením č. 7 bolo Kancelárii verejného ochrancu práv povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov ŠR na rok 2005 vo výške 187 tis. Sk, ktoré bolo kryté viazaním prostriedkov v kategórii 620 - Poistné a príspevok do poisťovní. Prostriedky boli použité na nákup softvéru a prevádzkového zariadenia, ktorých potreba vznikla analýzou bezpečnostných rizík, ktorá bola súčasťou Bezpečnostného projektu Kancelárie verejného ochrancu práv podľa zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Rozpočtovým opatrením č. 8 boli Kancelárii verejného ochrancu práv viazané výdavky v kategórii „Tovary a služby“ vo výške 48 496,- Sk z dôvodu neplnenia príjmovej časti rozpočtu Kancelárie verejného ochrancu práv.

Kancelárii verejného ochrancu práv boli v zákone o štátnom rozpočte na rok 2005 prvýkrát od vzniku inštitúcie rozpočtované príjmy vo výške 50 tis. Sk, aj napriek pripomienkam a pozmeňujúcim návrhom pri schvaľovaní návrhu rozpočtu zo strany Kancelárie verejného ochrancu práv, že výkon pôsobnosti verejného ochrancu práv sa fyzickým a právnickým osobám poskytuje bezplatne.

Kancelária verejného ochrancu práv odviedla na príjmový účet v roku 2005 1504,- Sk z vratiek

z minulého roku.

Rozpočtovým opatrením č. 9 došlo z prevádzkových dôvodov k presunu rozpočtových prostriedkov v rámci ekonomickej kategórie „Tovary a služby“, „Poistné a príspevok do poisťovní“ a „Bežné transfery“ bez zmeny záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu vo výške 321 tis. Sk.

Rozpočtovým opatrením č. 10 došlo z prevádzkových dôvodov k presunu rozpočtových prostriedkov v rámci ekonomickej kategórie „Tovary a služby“ vo výške 641,- Sk.

Rozbor čerpania výdavkov za rok 2005

Kancelária verejného ochrancu práv vyčerpala **15 437 tis. Sk na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (kategória 610)**, čo predstavovalo 99,98% upraveného rozpočtu a v súvislosti s tým Kancelária verejného ochrancu práv odvieďla **4 578 (99,96%) tis. Sk ako poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní (620)**.

Kancelária verejného ochrancu práv použila **13 510 tis Sk na tovary a ďalšie služby (630)**, čo predstavovalo 99,78% upraveného rozpočtu. Rozbor výdavkov tejto kategórie poukazuje na vysoké náklady za prenájom kancelárskych priestorov (takmer 54% všetkých výdavkov na tovary a služby), čo je spôsobené tým, že napriek veľkej snahe Kancelárie verejného ochrancu práv o získanie priestorov vo vlastníctve štátu, nebola doposiaľ úspešná a Kancelária verejného ochrancu práv nevie túto situáciu bez pomoci kompetentných orgánov vyriešiť. Verejný ochranca práv sa v roku 2004 opätovne obrátil na kompetentné orgány vrátane predsedu vlády Slovenskej republiky a viacerých ministrov so žiadosťou o pomoc pri riešení zabezpečenia trvalého sídla Kancelárie verejného ochrancu práv.

S rastúcim počtom občanov, ktorý sa obracajú na verejného ochrancu práv rastú aj náklady na úhradu za **poštovné, telekomunikačné služby a kancelárske potreby**.

Kancelária verejného ochrancu práv sa snažila naďalej aj v roku 2005 **približovať svoju činnosť občanom regiónov Slovenska**, aby priamo vo svojom regióne mali možnosť stretávať s odbornými zamestnancami a v priamom kontakte riešiť svoje podania na verejného ochrancu práv. Kancelária verejného ochrancu práv v spolupráci s miestnou samosprávou vykonáva svoju činnosť v nasledujúcich pôsobiskách: Prešov, Veľký Krtíš, Trenčín, Žarnovica, Žilina, Veľký Meder, Poprad, Dohňany a Petržalka.

V roku 2005 sa verejný ochranca práv a zamestnanci Kancelárie verejného ochrancu zúčastnili na viacerých zahraničných konferenciách a podujatiach venovaných problematike ochrany základných práv a slobôd.

V dňoch 24. až 25. júna 2006 sa v Budapešti konal Summit ombudmanov krajín V4 za účasti Lenkovicsa Barnabása - Országgyűlési Biztos Hivatala, Otakara Motejla - veřejného ochránce práv v Českej republike, Pavla Kandráča - veřejného ochrancu práv v Slovenskej republike, Stanislaw Trociuka - zástupcu Rzecznika Praw Obywatelskich Polska. Hlavným obsahom rokovania bolo uplatňovanie „práv k sociálnym istotám“. Dôraz kládli na právo na prácu, právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu ako aj pri strate živiteľa, právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť, právo na vzdelanie, sociálne dávky a podporu rodiny.

Zástupca Kancelárie verejného ochrancu práv sa v dňoch 31.3.2005 - 1.4.2005 zúčastnil 9. okrúhleho stola európskych ombudsmánov, ktoré sa konalo pri príležitosti 50. výročia založenia úradu ombudsmana v Dánsku.

Dňa 8. júna 2005 sa na pozvanie rakúskeho ombudsmana Petra Kostelku uskutočnila oficiálna návšteva slovenského verejného ochrancu práv u svojich kolegov v Rakúsku.

Dňa 15. júna 2005 sa verejný ochranca práv Pavel Kandráč zúčastnil na vedeckej konferencii "Moderná verejná správa a ombudsman" v Brne.

V dňoch 11.-13. septembra 2005 sa pod záštitou európskeho ombudsmana a národného ombudsmana Holandska uskutočnil v Haagu 5. seminár národných ombudsmanov členských štátov Európskej únie. Na seminári, ktorého hlavou témou bola "Úloha inštitúcie ombudsmana a podobných inštitúcií pri implementácii práva Európskej únie" sa zúčastnil i verejný ochranca práv.

V dňoch 19. - 22. októbra 2005 sa na pozvanie ombudsmana autonómnej oblasti Vojvodina, Srbsko a Čierna Hora zúčastnil zástupca Kancelárie verejného ochrancu práv na medzinárodnej konferencii "Ombudsman v multikulturálnych spoločnostiach". Účastníci konferencie, rozdelení do troch tématických okruhov sa venovali najmä medzinárodným štandardom a národnej legislatíve postavenia ombudsmanov, úlohe ombudsmana pri potláčaní nacionalizmu a xenofóbie ako aj úlohe ombudsmana pri vzdelávaní a zvyšovaní právneho vedomia.

Kancelária verejného ochrancu práv organizovala v roku 2005 niekoľko významných podujatí. Pod záštitou prezidenta Slovenskej republiky a za účasti zástupcov ombudsmanských inštitúcií krajín V4, Rakúska a miestneho ombudsmana z Talianska, právnikov, psychológov, pedagógov, zástupcov orgánov verejnej správy a mimovládnych organizácií uskutočnila medzinárodná konferencia „Ochrana základných práv a slobôd pri uplatňovaní trestného práva“. Obsah konferencie bol zameraný na trestnoprávne, kriminologické, penologické, pedagogické, psychologické a sociálne problémy súvisiace s trestným konaním. Najčastejšie diskutovanými problémami boli rekodifikácia trestnoprávných predpisov, najmä v súvislosti s trestným konaním nad "mládežou", postavenie obetí v trestnom konaní, obmedzenie osobnej slobody pri výkone väzby a trestu odňatia slobody a praktické problémy pri výkone činnosti ombudsmanov v oblasti trestného práva.

Dňa 25. októbra 2005 sa uskutočnil XIV. ročník cyklu konferencií a seminárov „Dieťa v ohrození“. Základnou témou tohto ročníku bola problematika „Práva detí na životnú úroveň potrebnú pre ich telesný, duševný, mravný a sociálny rozvoj“. Obsah konferencie bol zameraný na právne, pedagogické, psychologické a sociálne aspekty výchovy a vzdelávania detí, ochranu práv dieťaťa v spoločnosti ako aj pôsobenie štátnych a neštátnych subjektov pri uplatňovaní Dohovoru o právach dieťaťa. Organizátorom konferencie, na ktorej sa zúčastnili zástupcovia štátnych orgánov, orgánov samosprávy, akademickej obce i mimovládnych organizácií v Slovenskej republike ako aj hostia zo susednej Českej republiky bol verejný ochranca práv v spolupráci s Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie a s Detským fondom Slovenskej republiky.

Ďalšie významné položky tejto kategórie tvorili výdavky na **vzdelávanie zamestnancov** v štátnej službe a zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, nákup **odbornej literatúry, zbierok zákonov, lístkovníc, interiérového vybavenia kancelárií a stravovanie zamestnancov**, ktoré Kancelária verejného ochrancu práv zabezpečuje prostredníctvom stravných kupónov a údržba **výpočtovej techniky** vrátane softvéru. Ide najmä o údržbu a aktívne zásahy do informačného systému na spracovanie podnetov v súlade so zákonom č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov a zákonom č. 395/2002Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov.

Kancelária verejného ochrancu práv vyplatila **40 tis. Sk na bežné transfery (640)**, ktoré boli použité na nemocenské dávky pre zamestnancov za prvých desať dní pracovnej neschopnosti a na členský príspevok Medzinárodnej inštitúcii ombudsmanov.

Upravený rozpočet **kapitálových výdavkov bol 923 tis.**, ktoré boli použité na nákup jedného osobného počítača, skartovacieho prístroja, obstaranie programového vybavenia automatizovaného systému právnych informácií, Bezpečnostného projektu Kancelárie

verejného ochrancu práv podľa zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov, softvéru a prevádzkového zariadenia, ktorých potreba vznikla analýzou bezpečnostných rizík, ktorá bola súčasťou Bezpečnostného projektu Kancelárie verejného ochrancu práv.

Celkové príjmy kapitoly Kancelárie verejného ochrancu práv boli **2 tis. Sk** a výdavky **34 488 tis Sk**, čo predstavovalo 99,9% plnenie rozpočtu.

Vyhodnotenie rozpočtových programov

Kancelária verejného ochrancu práv mala v roku 2005 jeden rozpočtový program, ktorý realizuje druhý rok.

Program : Ochrana základných práv a slobôd.

Zámer: Podieľať sa na ochrane základných práv a slobôd pri činnosti orgánov verejnej správy.

Ciele:

- I. Vytvárať podmienky pre vybavenie 500 podnetov ročne.
- II. Poskytnúť 100 hodín ročne bezplatného právneho poradenstva v regiónoch Slovenskej republiky.

Ukazovatele :

- I. Počet vybavených podnetov ročne.
- II. Počet hodín ročne bezplatného právneho poradenstva poskytnutého v regiónoch Slovenskej republiky.

Vyhodnotenie rozpočtových programov :

- I. V roku 2005 bolo **vybavených 2821 podnetov**.
- II. V roku 2005 Kancelária verejného ochrancu práv poskytla občanom **210 hodín bezplatného právneho poradenstva v regiónoch Slovenskej republiky**.

Iné hodnotené oblasti

Činnosť Kancelárie verejného ochrancu práv v roku 2005 zabezpečovalo 26 zamestnancov v štátnej službe / z tohto počtu 24 s právnickým vzdelaním/ a 12 zamestnancov vo výkone práce vo verejnom záujme. roku 2005 Kancelária verejného ochrancu práv realizovala ..... výberových konaní, z toho ... na miesta voľné štátnozamestnanecké miesta odborných pracovníkov v právnych odboroch kancelárie. Prevažná väčšina štátnych zamestnancov už absolvovala kvalifikačné skúšky a tým splnila podmienky na vymenovanie do stálej štátnej služby.

Najdôležitejšie operácie na majetkových účtoch súvahy boli nákup jedného osobného počítača, skartovacieho prístroja, obstaranie programového vybavenia automatizovaného systému právnych informácií a Bezpečnostného projektu Kancelárie verejného ochrancu práv.

Kancelária verejného ochrancu práv neevidovala k 31.12.2004 žiadne záväzky ani pohľadávky s výnimkou vzťahov vyplývajúcich z výplaty decembrových miezd, ktoré boli realizované v januári 2006.

3. Príloha

Kancelária verejného ochrancu práv nemá žiadne podriadené rozpočtové ani príspevkové organizácie.

Bratislava, marec 2006

Henrieta Antalová
vedúca Kancelárie verejného ochrancu práv